

Komisja kwalifikacyjna

Przewodniczący — dr Jan Przała
Członkowie — mgr Anna Gosieniecka
                  mgr Krystyna Fabijańska-Przybytko
                  prof. Stanisław Michałowski
                  mgr Edward Sitek
                  doc. Jerzy Zabłocki
                  mgr Stanisław Żukowski

Komisarz wystawy — Krystyna Fabijańska-Przybytko

Zdjęcia — Ryszard Petrajtis

Słowo wstępne — Krystyna Fabijańska-Przybytko

Wystawę pod nazwą „Twórczość Kobiet Plastyczek” przygotowało Muzeum Narodowe w Gdańsku przy współdziałaniu Okręgu Gdańskiego Związku Polskich Artystów Plastyków. Intencją organizatorów było przedstawienie, w możliwie szerokim zakresie, aktualnej działalności plastyczek tutejszego środowiska. Dlatego też wystawa ma charakter ogólnodostępny — wyboru prac spośród zgromadzonego materiału dokonała Komisja Kwalifikacyjna złożona z przedstawicieli Muzeum Narodowego, Związku Polskich Artystów Plastyków i Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Gdańsku.

O żywym zainteresowaniu wystawą świadczy fakt, że zgłosiło w niej swój udział blisko 100 osób, co można uznać za rekord frekwencji. Stąd ewidentny wniosek, iż impreza ta była potrzebna a także oczekiwana przez ogół pracujących twórczo kobiet. Dodajmy, że reprezentują one kilka pokoleń, łącznie z tegorocznymi absolwentkami gdańskiej uczelni plastycznej. Ponadto, pokazano zestawy prac dwóch artystek nieżyjących — Marii Ziomek-Kowalewskiej i Janiny Rybickiej. Związane z Wybrzeżem w okresie powojennym, wniosły one poważny wkład do całokształtu osiągnięć plastycznych środowiska gdańskiego.

Ukazana w ekspozycji różnorodność postaw odpowiada w zasadzie głównym nurtom właściwym sztuce naszego czasu. Dlatego trudno mówić by twórczość kobiet posiadała jakiś określony, feministyczny genre. Niemniej istnieją pewne jej wyróżniki — do takich „specjalności” kobiecych należy tkanina artystyczna (bardzo rzadko uprawiana przez mężczyzn-plastyków), choć zresztą w wielu przypadkach te same osoby wypowiadają się równocześnie w innych gatunkach sztuki. Specyfiki kobiecej można by szukać ponadto w takich cechach jak wrażliwość kolorystyczna, jak emocjonalny stosunek do natury, czy też szerzej — do całego otoczenia, jak wre-

szenie swoisty romantyzm wyrażający się na przykład w tematyce prac (portrety dzieci, kwiaty). Oczywiście nie brak na wystawie dzieł wewnątrznie zdyscyplinowanych, tworzonych z intelektualnym dystansem, czy też preferujących wartości formalne.

Nastroj wystawy jest generalnie optymistyczny — wiele tu fantazji, rozmachu, pochwały dla urody życia, fascynacji pięknem dostrzeganym i docenianym w świecie przyrody i w codziennej rzeczywistości. Natomiast mało akcentów dramatycznych tak często spotykanych w sztuce współczesnej, zwłaszcza „męskiego” autorstwa.

Inicjatywa urządzenia wystawy zrodziła się w związku z obchodami Międzynarodowego Roku Kobiet. Szczególnie sprzyjający i przyjazny klimat umożliwił realizację tego przedsięwzięcia, które stanowi wyraz uznania dla dorobku artystycznego kobiet-plastyczek. Jest przecież niewątpliwe, że pracują one w warunkach znacznie trudniejszych niż mężczyźni. Są żonami i matkami, na nich spoczywa główny trud codziennej krzątania i ciężar odpowiedzialności za własne ognisko domowe. Jeśli mimo to tworzą dzieła sztuki o pełnych, niejednokrotnie wyjątkowych walorach — wzbogacające naszą kulturę narodową — jest to sprawa wielka, godna najwyższej oceny.

SPIS PRAC